

LATVIJAS REPUBLIKAS SAEIMAS ĀRLIETU KOMISIJAS PAZIŅOJUMS

Par Krimas aneksijas septīto gadadienu

Latvijas Republikas Saeimas Ārlietu komisija,

atsaucoties uz Ukrainas prezidenta izdoto dekrētu Nr. 58/2020, kurā 26. februāris noteikts par Krimas pretošanās kustības atceres datumu, tā pieminot ukraiņu, Krimas tatāru un citu etnisko grupu vienoto iestāšanos par Ukrainas teritoriālo integritāti 2014. gadā notikušajā Simferopoles atbalsta mītiņā;

atsaucoties uz Latvijas Republikas Saeimas 2014. gada 6. marta paziņojumu "Par Krievijas agresiju Ukrainā", 2018. gada 13. decembra paziņojumu "Par atbalsta paušanu Ukrainas suverenitātei un teritoriālajai nedalāmībai saistībā ar Krievijas Federācijas agresiju Azovas jūrā un Kerčas šaurumā", 2019. gada 9. maija paziņojumu "Par Krimas tatāru deportāciju 75. gadskārtas piemiņu un atbalstu Krimas prettiesiskās aneksijas neatzīšanas politikai" un 2019. gada 21. novembra paziņojumu "Par Krievijas Federācijas organizētajām tā dēvētajām vēlēšanām Krimas Autonomajā Republikā un Sevastopolē";

godinot okupētajā teritorijā — Krimas Autonomajā Republikā un Sevastopoles pilsētā — dzīvojošo un Ukrainas teritoriālo integritāti aizstāvošo ukraiņu drosmi un varonību;

atceroties Krievijas Federācijas īstenotās Krimas prettiesiskās aneksijas septīto gadadienu;

stingri nosodot Krievijas Federācijas turpināto agresiju Ukrainā un Ukrainas teritorijas — Krimas — militāro okupāciju, kas ir nopietns starptautisko tiesību, tostarp Apvienoto Nāciju Organizācijas (ANO) Statūtu un Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas (EDSO) Helsinku Nobeiguma akta, pārkāpums;

ņemot vērā Starptautiskās tiesas procesa virzību un līdz šim nolemto par nepieciešamību atturēties no ierobežojumiem Krimas tatāru pārstāvības tiesību nodrošināšanai un izglītības pieejamībai ukraiņu valodā, kā arī Eiropas Cilvēktiesību tiesas 2021. gada 14. janvārī pasludināto lēmumu izskatīt pēc būtības Ukrainas prasību pret Krieviju par iespējamiem Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas pārkāpumiem Krimas pussalā,

pauž bažas par rupjiem un sistēmiskiem starptautisko cilvēktiesību un humanitāro tiesību pārkāpumiem, kas turpinās Krimā kopš tās prettiesiskās aneksijas 2014. gadā, Krievijas okupācijas iestādēm pretlikumīgi atsavinot Ukrainas valsts īpašumus, slēdzot skolas, kurās mācības notiek ukraiņu valodā, īstenojot politiski motivētas represijas pret Krimas tatāriem, uzspiežot Ukrainas pilsoņiem Krievijas Federācijas pilsonību, pārkāpjot ticības brīvības pamatprincipus un diskriminējot Ukrainas Pareizticīgās baznīcas Krimas diecēzei piederīgos ticīgos, musulmaņus un Jehovas lieciniekus;

par nepieņemamu uzskata Krievijas atteikšanos ievērot starptautisko tiesību normas un principus, ignorējot visus starptautiskās sabiedrības aicinājumus atsākt starptautisko tiesību ievērošanu, tā vietā īstenojot arvien plašāku Krimas pussalas militarizāciju, palielinot Krievijas bruņoto spēku un bruņutehnikas klātbūtni Krimā un iesaucot Ukrainas pilsoņus Krievijas armijā;

atkārtoti apstiprina Latvijas Republikas atbalstu Ukrainas suverenitātei un teritoriālajai vienotībai, konsekventi neatzīstot Krievijas Federācijas īstenoto Krimas un Sevastopoles prettiesisko aneksiju, uzsverot savu nemainīgo atbalstu Ukrainas suverenitātei un teritoriālajai nedalāmībai;

aicina pasaules demokrātisko valstu kopienas stingri iestāties par starptautisko tiesību, normu un demokrātisko vērtību ievērošanu starptautiskajā telpā un atbalstīt Ukrainas valdības un nevalstiskā sektora izveidoto Starptautisko Krimas platformu ar mērķi panākt Krimas deokupāciju.